

ÖZ, MASKELELER, YANSIMALAR

Fulya KİNCAL

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Yayınevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçla kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Yayıncı Sertifika No
978-625-375-400-6	47518
Kitap Adı	Baskı ve Cilt
Öz, Maskeler, Yansımalar	Vadi Matbaacılık
Yazar	Bisac Code
Fulya KİNCAL ORCID iD: 0000-0002-7800-6141	PHI026000
Yayın Koordinatörü	DOI
Yasin DİLMEN	10.37609/akya.3584
Sayfa ve Kapak Tasarımı	
Akademisyen Dizgi Ünitesi	

Kütüphane Kimlik Kartı
Kincal, Fulya.
Öz, Maskeler, Yansımalar / Fulya Kincal.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.
158 s. ; 135x210 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253754006

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Yayınevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Kimlik üzerine bu kitabı yazma isteğimin sebebi, kimliğin doğasına dair uzun yıllardır lisansüstü seviyedeki öğrencilere verdiğim dersler, konuyla ilgili yapılan okumalar ve çalışmalardır. Bu çalışmalar, çoğu insanın kimlik kavramı hakkında sahip olduğu yaygın inanışlara ters düşen iki önemli konuyu ortaya çıkardı. İlki, kimliğin doğuştan getirilen bir özellikler bütünü olmadığı fakat doğum anından itibaren en yakın çevre tarafından kurgulanan bir yapı olduğudur. İkincisi ise, modernite sonrası toplumda, kimlik kavramının giderek tutarlılık ve dengeden uzaklaştığıdır. Bu olgular beni, günümüzde insanların yaşam süresi uzamış olsa da, giderek daha fazla kişinin geleneksel anlamda “büyümediği” ya da “karakter sahibi olmadığı” en azından geçmişte anlaşıldığı şekilde yetişkinliğe ulaşmadığı fikrine götürdü. Başka bir ifadeyle, günümüzde yetişkinlerin yaşadığı psikolojik problemlerin ve kişilik bozukluklarının, bireyin kendine özgü tutarlı ve sabit bir kimlik deneyimlemekte yaşadığı zorluklardan kaynaklandığına inandırdı. İnsanların hiçbir bağa, geçmişe ya da öz benliğe sahip olmadan yaşaması, benliğin rastlantısal bir dünyaya fırlatılarak kaybolmuş bir halde yaşanılması anlamına gelir. Bu durum, varoluşlarına dair farkındalığa sahip olmadan, gerçeklik yerine alguların yönettiği, benliği dağılmış bireylerin oluşturduğu toplumlar yaratır. Fakat, insan kimliği sonsuz derecede esnek değildir ve sağlıklı bir psikososyal işleyiş için tutarlı bir benlik algısına sahip olmak gerekir. Bu kitap, bu nedenle, sınırları, istikrarı, geçmişi olan bütün ve tutarlı bir benlik geliştirmek için gereken tüm etkenlere değinmeye çalışmaktadır. Edebiyattan birçok karakterin deneyimi ile örneklendirilen unsurlar, anlatımı zengin bir görsele dönüştürerek, okuyucuya bireysel yaşamlarının ötesinde deneyimler sunmaktadır.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	iii
Giriş.....	1
Kimlik Mi Kişilik Mi?	4

BİRİNCİ BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİ.....	11
Geçiş Nesnesi ve Yeterince İyi Anne.....	37
Özgün ve Sahte Benlik.....	45
Geçiş Nesneleri ve Kimlik.....	56
Baba ve Kimlik.....	62
Oyun ve Kimlik.....	69

İKİNCİ BÖLÜM

ORTA ÇOCUKLUK DÖNEMİ	79
Cinsel Kimlik	85
Ahlaki Gelişim ve Kimlik.....	94

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ERGENLİK DÖNEMİ	117
Sosyal Kimlik ve Özbenlik.....	125
Ergenlikte Ahlaki Gelişim ve Kimlik.....	132
Kimlik Bileşenleri.....	137
Postmodernite ve Kimlik Krizi.....	142

KAYNAKLAR.....	147
-----------------------	------------

KAYNAKLAR

- Allport, G. W. (1937). *Personality: A psychological interpretation*. Holt.
- Alsaker, F. D., & Kroger, J. (2006). *Adolescence and identity: The development of the self in adolescence*. Psychology Press.
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the Strange Situation*. Lawrence Erlbaum Associates.
- Andrews, R. (1987) Collins thematic dictionary of quotations. Harper Collins. London.
- Austen, J. (2003). *Pride and prejudice* (V. Jones, Ed.). Penguin Classics. (1813)
- Aristotle. (1941). *The basic works of Aristotle* (R. McKeon, Ed.). Random House.
- Arnold, M. (1869). *Culture and anarchy: An essay in political and social criticism*. Smith, Elder & Co.
- Atılgan, Y. (2016). *Aylak adam*. Yapı Kredi Yayınları. (1959)
- Bandura. A. (1997). Self efficacy: The exercise of control. New York. W. H. Freeman.
- Beckett, S. (1953). *Waiting for Godot: A tragicomedy in two acts*. Grove Press.
- Benjamin, J. (1988). *The bonds of love: Psychoanalysis, feminism, and the problem of domination*. Pantheon Books.
- Brontë, C. (1847). *Jane Eyre: An autobiography*. Smith, Elder & Co.
- Bollas, C. (1987). *The shadow of the object: Psychoanalysis of the unthought known*. Columbia University Press.
- Bowlby, J. (1969). *Attachment and loss: Vol. 1. Attachment*. Basic Books.
- Camus, A. (1988). *The stranger* (M. Ward, Trans.). Vintage International. (1942)
- Coleman, J. (2011). *The nature of adolescence* (4th ed.). Routledge.
- Cotterell, J. (2007) Social networks in youth and adolescence. Routledge. London.
- Dickens, C. (2008). *Great expectations* (R. Douglas-Fairhurst, Ed.). Oxford University Press. (1861)
- Demartini, J. (2002). *The breakthrough experience: A revolutionary new approach to personal transformation*. Hay House.
- Dostoyevski, F. (2012). *Karamazov Kardeşler* (N. Berkes, Çev.). Can Yayınları. (1880).
- Eisenberg, N., & Morris, A. S. (2004). Moral cognitions and prosocial responding in adolescence. *Psychological Science*, 15(5), 911-918.
- Elder, G. (1998) The life course as developmental theory. *Child Development*. 69. 1-12
- Ellis, B. E. (1998). *Glamorama*. Alfred A. Knopf.

- Elkind, David. 1967. *The Hurried Child: Growing Up Too Fast Too Soon*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Erikson, E. H. (1950). *Childhood and society*. W. W. Norton & Company.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. W. W. Norton & Company.
- Fairbairn, W. R. D. (1952). *Psychoanalytic Studies of the Personality*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Feinstein, S. C. 1985. "Identity and adjustment disorders of adolescence." In Comprehensive textbook of psychiatry, 4th ed., ed. H. I. Kaplan and B. J. Sadock, 1760 1765. Baltimore: Williams and Wilkins.
- Fitzgerald, F. S. (1994). *A Life in Letters: A New Collection*. M. J. Bruccoli (Ed.). New York: Scribner.
- Frank, A. (1999). *Bir Genç Kızın Günlüğü* (Çev. N. Akın). İstanbul: Altın Kitaplar Yayınları.
- Frankel, R. (1998). *The Adolescent Psyche: Jungian and Winnicottian Perspectives*. London: Routledge.
- Freud, S. (1914). *On narcissism: An introduction*. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud (Vol. 14, s. 73–102). Hogarth Press. (1914).
- Freud, S. (1917). *Mourning and melancholia*. In *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud* (Vol. 14, s. 237–258). Hogarth Press.
- Freud, S. (1923). *The ego and the id* (J. Strachey, Trans.). W. W. Norton & Company.
- Freud, S. (1937). *Analysis terminable and interminable*. The Standard Edition of the Complete.
- Fitzgerald, F. S. (2004). *The great Gatsby* (M. J. Bruccoli, Ed.). Scribner. (1925).
- Gergen, K. J. 1991. *The saturated self: Dilemmas of identity in contemporary life*. New York: Basic Books
- Giddens, A. (1991). *Modernity and self-identity: Self and society in the late modern age*. Polity Press.
- Goffman, E. (1956). *The presentation of self in everyday life*. University of Edinburgh, Social Sciences Research Centre.
- Greenberg, J. R., & Mitchell, S. A. (1983). *Object relations in psychoanalytic theory*. Harvard University Press.
- Grimm, Jacob, and Wilhelm Grimm. (1812). *Hansel and Gretel*. In *Children's and Household Tales (Grimm's Fairy Tales)*. Germany: Realschulbuchhandlung.
- Grimm, J., & Grimm, W. (1812). *Kurbağa Kral veya Demir Heinrich*. Çocuk ve Ev Masalları (*Kinder- und Hausmärchen*).
- Grimm, Jacob, and Wilhelm Grimm. (2014). *Cinderella*. Translated by Joyce Crick. Oxford University Press.
- Grimm, Jacob, and Wilhelm Grimm. (2014). *Snow White*. Translated by Joyce Crick. Oxford University Press.

- Grimm, Jacob, and Wilhelm Grimm. (2014). *The Frog King, or Iron Heinrich*. Translated by Joyce Crick. Oxford University Press.
- Grimm, Jacob, and Wilhelm Grimm. (2014). *Rumpelstiltskin*. Translated by Joyce Crick. Oxford University Press.
- Hall, GS (1904) Adolescence: its relation to physiology, anthropology, sociology, sex, crime, religion and education. Appleton. New York.
- Huxley, A. (1932). *Brave new world*. Harper & Brothers.
- Ibsen, H. (1998). *A doll's house* (T. D. Fischer, Ed.). Dover Publications. (1879)
- Iser, W. (1978) *The Act of Reading: A Theory of Aesthetic Response*. Baltimore, MD: John Hopkins University Press.
- Iyer, R. (1973). *The Moral and Political Thought of Mahatma Gandhi*. Oxford University Press.
- Jacobs, Joseph. (2002). *Jack and the Beanstalk and Other English Fairy Tales*. Edited by Andrew Lang. Dover Publications.
- Jahoda, M. (1958). *Current Concepts of Positive Mental Health*. Basic Books.
- Kavaler-Adler, S. (1993). The conflict and process theory of Melanie Klein. *American Journal of Psychoanalysis*, 53(3), 187–204. <https://doi.org/10.1007/BF01248330>
- Kernberg, O. F. (1975). *Borderline conditions and pathological narcissism*. Jason Aronson.
- Klein, M. (1932). *The psycho-analysis of children*. Hogarth Press.
- . (1948). *Contributions to psychoanalysis, 1921–1945*. Hogarth Press.
- . (1961). *Narrative of a child analysis: The conduct of the psycho-analysis of children as seen in the treatment of a ten-year-old boy*. Hogarth Press.
- . (1975). *Love, guilt and reparation and other works 1921–1945*. Hogarth Press.
- . (2017). *The collected works of Melanie Klein (4 vols.)*. Routledge.
- King, M. L. Jr. (1963). *Letter from Birmingham Jail*.
- Kohlberg, L. (1958). *The development of modes of moral thinking and choice in the years 10 to 16* (Doctora tezi). University of Chicago.
- Kohlberg, L. (1976). Moral stages and moralization: The cognitive-developmental approach. In T. Lickona (Ed.), *Moral development and behavior: Theory, research and social issues* (s. 31-53). Holt, Rinehart & Winston.
- Kohlberg, L. (1984). *Essays on Moral Development, Vol. 2: The Psychology of Moral Development: The Nature and Validity of Moral Stages*. Harper & Row.
- Kohlberg, L. (1981). *The Philosophy of Moral Development: Moral Stages and the Idea of Justice*. Harper & Row.
- Kotelchuck, M. (1976). The infant's relationship to the father: Experimental evidence. In M. E. Lamb (Ed.), *The role of the father in child development* (s. 329–344). Wiley.
- Lacan, J. (1949). *The mirror stage as formative of the function of the I as revealed in psychoanalytic experience*. In *Écrits: A selection* (A. Sheridan, Trans., s. 1–7). Routledge. (1949).
- Lacan, J. (1977). *Écrits: A selection* (A. Sheridan, Trans.). Tavistock. (1966)

- Lamb, M. E. (2002). Infant-father attachments and their impact on child development. In C. S. Tamis-LeMonda & N. Cabrera (Eds.), *Handbook of father involvement: Multidisciplinary perspectives* (s. 93–117). Lawrence Erlbaum Associates.
- Lamb, M. E. (Ed.). (2010). *The role of the father in child development* (5th ed.). Wiley.
- Lasch, C. (1979). *The culture of narcissism: American life in an age of diminishing expectations*. W. W. Norton & Company.
- Lawrence, D. H. (1912, November 19). Letter to Edward Garnett. In J. T. Boulton (Ed.), *The letters of D. H. Lawrence: Volume I, September 1901 – May 1913* (s. 437–438). Cambridge University Press.
- Lawrence, D. H. (2003). *Sons and lovers* (H. T. Moore, Ed.). Penguin Classics. (1913)
- Main, M., Kaplan, N., & Cassidy, J. (1985). Security in infancy, childhood, and adulthood: A move to the level of representation. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 50(1-2, Serial No. 209), 66–104.
- Marcia, J. E., Waterman, A. S., Matteson, D. R., et al. 1993. Ego identity: A handbook for psychosocial research. New York: Springer-Verlag
- Marsh, H. W. (1998). *Academic self-concept: A social-psychological perspective*. In *Self-concept and education* (s. 59-80). Springer.
- Miller, A. (1949). *Death of a salesman*. Viking Press.
- Miller, M. (1950). On being not able to paint. London: Heinemann.
- Montgomery, L. M. (2020). *Yeşilin Kızı Anne* (E. Özkan, Çev.). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. (Orijinal eser 1908’de yayımlanmıştır).
- Murray, H. A. (1938). *Explorations in personality*. Oxford University Press.
- Napoli, Donna Jo. *The Prince of the Pond*. Illustr. Judith Byron Schachner. New York: Dutton, 1992. --. *The Magic Circle*. New York: Dutton, 1993.
- Napoli, Donna Jo and Richard Tchen. *Spinners*. New York: Dutton, 1999.
- Nesbit, E. (1906). *Demiryolu Çocukları* (Çev. H. Portakal). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. (Orijinal eser 1906’da yayımlanmıştır)
- Onaran, A. T. (2019, Haziran 17). *Attachment Parenting Türkiye Röportaj – Aslıhan Onaran*. Attachment Parenting Türkiye. <https://www.attachmentparentingturkiye.com/attachment-parenting-roportaj-aslihan-onaran/>
- Offer, D. (1992). *The adolescent’s search for meaning: Developmental and clinical perspectives*. Oxford University Press.
- Özer, G. (2017). *İnsan halleri*. Doğan Kitap.
- Perrault, Charles. (2010). *Little Red Riding Hood*. Translated by Angela Carter. Penguin Classics.
- Piaget, J. (1932). *The Moral Judgment of the Child*. London: Kegan Paul, Trench, Trubner & Co.
- Plato. *The Republic*. Translated by B. Jowett. Dover Publications, 2000. (M.Ö. 375 BCE)
- Pullman, Philip. *The Golden Compass*. New York.: Knopf, 1995.

- . I Was a Rat Illustr. Kevin Hawkes. New York: Knopf, 1999.
- Propp, V. (1968). *Morphology of the folktale* (L. Scott, Trans.; 2nd ed.). University of Texas Press. (1928)
- Rowling, J. K. (1998). *Harry Potter and the Sorcerer's Stone*. Scholastic. (1997).
- Savage, J (2007) Teenage: the creation of youth 1875–1945. Chatto and Windus. London.
- Schillaci, R. (2016). *Imprisoned Lullaby* [Documentary film]. Indyca, De Films en Aiguille, Azul Film.
- Scholes, R. (1985) Textual Power: Literary Theory and the Teaching of English. New Haven, CT: Yale University Press.
- Shakespeare, W. (1997). *The complete works of William Shakespeare* (D. Bevington, Ed.). Pearson.
- Shelley, M. (1818). *Frankenstein; or, The modern Prometheus*. Lackington, Hughes, Harding, Mavor & Jones.
- Steig, William. Sylvester and the Magic Pebble. New York: Farrar, Straus, Giroux, 1969.
- . The Amazing Bone. New York: Farrar, Straus, Giroux, 1976.
- . Abel's Island. New York: Farrar, Straus, Giroux, 1976.
- . Doctor De Soto. New York: Farrar, Straus, Giroux, 1982.
- . Brave Irene. New York: Farrar, Straus, Giroux, 1986.
- . Shrek New York: Farrar, Straus, Giroux, 1990
- Struck, P. T. (2006). *The Birth of the Individual in Literature: The Sturm und Drang Movement and its Influence*. Harvard University Press.
- Tajfel, H (1978) Social categorisation, social identity and social comparison. In Tajfel, H (Ed.) Differentiation between social groups. Academic Press. London.
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (1986). The social identity theory of intergroup behavior. In S. Worchel & W. G. Austin (Eds.), *Psychology of intergroup relations* (s. 7–24). Nelson-Hall.
- Twain, Mark. (2008). *The Adventures of Tom Sawyer*. Edited by Peter Stoneley. Oxford University Press. (1876).
- Verissimo, M., Santos, A. J., Fernandes, C., Shin, N., & Vaughn, B. E. (2011). Joint contributions of mother–child and father–child relationships to children's social competence: The moderating role of child gender. *Early Child Development and Care*, 181(7), 867–884. <https://doi.org/10.1080/03004430.2010.497207>
- Verschueren, K., & Marcoen, A. (1999). Representation of self and socioemotional competence in kindergartners: Differential and combined effects of attachment to mother and to father. *Child Development*, 70(1), 183–201. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.00014>
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes* (M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, & E. Souberman, Eds.). Harvard University Press.

- Walls, J. (2005). *The glass castle: A memoir*. Scribner.
- Winnicott, D. W. (1953). *Transitional objects and transitional phenomena: A study of the first not-me possession*. *International Journal of Psychoanalysis*, 34, 89–97.
- Winnicott, D. W. (1960). *Ego distortion in terms of true and false self*. *The Maturation Processes and the Facilitating Environment* (s. 140–152). Hogarth Press.
- Winnicott, D. W. (1967). Mirror-role of mother and family in child development. In P. Lomas (Ed.), *The predicament of the family: A psycho-analytical symposium* (s. 26–33). Hogarth Press.
- Winnicott, D. W. (1971). *Playing and Reality*. Tavistock Publications.
- Winnicott, D. W. (2016). *The Collected Works of D. W. Winnicott* (L. Caldwell & H. T. Robinson, Eds.). Oxford University Press.
- Woolf, V. (1925). *Mrs Dalloway*. Hogarth Press.
- Woolf, V. (2006). *To the lighthouse* (M. Shiach, Ed.). Oxford University Press. (1927)